

Paris, 2 Mayıs 2017

Orta ve Doğu Avrupa bölgesinde işgücü açıkları: Hanehalkları için bir fırsat, ancak yerel şirketler için bir tehdit

Orta ve Doğu Avrupa (CEE) işgücü piyasalarındaki gelişmeler hanehalkları için faydalı oldu. Artan ücretler ve düşük enflasyon iyileşen tüketici güveni ile birlikte işsizlik oranlarının düşmesine ve özel tüketimin artmasına yol açtı. Ancak, işgücü piyasasındaki düzelmeye rağmen şirketler başta vasıflı personel olmak üzere, işe alımlarda giderek daha fazla zorluk yaşamaktadır. İşgücü açıkları ve bunun sonucunda işgücü maliyetlerindeki yükseliş işletmeler için endişe kaynağı olmaktadır.

Orta ve Doğu Avrupa bölgesindeki işgücü piyasaları iyileşmeye devam ediyor. İşsizlik oranları şimdiye kadar kaydedilen en düşük seviyelere inerken, işsizlik rakamları CEE bölgesindeki ekonomilerin çoğunda AB ortalamasına göre daha iyi seviyelerdedir. Bu rakamlar özellikle son iki yıllık dönemde keskin bir iyileşme göstermiştir. Yükselen ücretler, düşük enflasyon ve iyileşen tüketici algısı, hanehalkı tüketimini ekonomik büyümenin ana sürükleyici etkeni haline getirmiştir. CEE bölgesindeki ülkelerin çoğu son yıllarda olumlu ücret dinamikleri kaydetmektedir. 2010 yılından bu yana, brüt ücretler Romanya ve Bulgaristan'da yüzde 30'dan fazla, Macaristan ve Polonya'da ise yüzde 20'den fazla artış kaydetmiştir.

Ücretlerdeki pazarlık gücü, düşük doğum oranı ve dışarıya yaşanan göç, işgücü açıklarına katkıda bulundu

Bununla birlikte, hanehalkları ve bölgenin genel ekonomik faaliyeti bu gelişmelerden olumlu etkilenirken, şirketler ücretlerdeki pazarlık gücü ile karşı karşıya kaldıkları ve daha yüksek ücret maliyetlerini kabul etmek zorunda oldukları için bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Dinamik dış ve iç talep, düşük doğum oranı ve Batı Avrupa'ya yaşanan göç, işgücü açığına katkıda bulunan faktörler arasında yer almaktadır. Giderek artan sayıda şirket bu durumu işlerini büyütmenin önündeki bir engel olarak bildirmektedir.

Daha yüksek ücretler ödeyen şirketler bile halen personel alımında zorluklar yaşamaktadır. Doldurulamayan iş pozisyonları Çek Cumhuriyeti ve Macaristan'da özellikle akut bir sorun haline gelmiştir. Ücret artışları şu anda işgücü üretkenlik artışlarını aşmaktadır. Öte yandan, neyse ki bölgedeki işgücü maliyetleri halen ortalama olarak CEE ülkelerine göre üç kattan daha fazla düşük düzeydedir.

Birim işgücü maliyetleri bakımından bölgenin sahip olduğu bu avantaj, coğrafi ve kültürel yakınlığı ile birlikte rekabetçi iş şansı getirmeye devam edecektir. Öte yandan, en genç ve en vasıflı çalışanların dışarıya göçünün devam etmesi halinde, bu faydalar orta vadede tehlikeye atılabilir.

Birkaç farklı çözüm uygulanabilir

Şirketlerin özellikle vasıflı çalışanlar bakımından işgücü açığı yaşamaya devam etmeleri beklenmektedir. Yapılan son araştırmalar CEE bölgesinde şoför ve mühendis gibi mesleklerin çalışan bulmanın en zor olduğu meslekler arasında yer aldığını göstermektedir.

Dışarıya göç etmiş kişiler geri dönmeye teşvik edilerek ve dışarıdan daha fazla göç çekilerek işgücü açıkları hafifletilebilir. Bunun için yönetim yapısında iyileştirmelerin yapılması ve göçmen kabul etmedeki isteksizliklerin ortadan kaldırılması gerekecektir. Dışarıya göç etmiş kişilerin yeterli ölçüde geri dönmeleri çok düşük bir olasılıktır. Brexit'ten (veya gelecekteki benzer senaryolardan) etkilenenler gelir potansiyelindeki önemli farklılıklardan dolayı daha çok diğer Batı Avrupa ülkelerinde iş bulmaya motive olacaktır.

Etnik azınlıklar, kadınlar (kadınların işgücüne katılım oranı Batı Avrupa'ya göre daha düşük seviyelerdedir: Polonya'da yüzde 61, Macaristan'da yüzde 59, Romanya'da yüzde 57 iken İsveç'te yüzde 79, Almanya'da yüzde 72 ve Avusturya'da yüzde 71) ve yaşlı nüfus grupları arasında işgücüne katılımın teşvik edilmesi ve mesleki eğitimin ve yüksek öğretim programlarının geliştirilmesi de bu sorunun çözümüne yardımcı olabilir.

MEDYA İRTİBAT:

Leyla ZERGER SİDAL – T. +90 (212) 385 99 60 leyla.zerger@coface.com

Ticari alacak (kredi) sigortası alanında dünyadaki en yaygın şirket olan Coface Grubu, firmalara hem iç pazar hem de ihracat müşterilerinden doğan alacaklarının ödenmeme (temerrüt) riskine karşı küresel çözümler sunmaktadır. Grup 2016 yılında 4.300 çalışanının desteği ile 1.411 milyon €'luk konsolide ciro açıklamıştır. Doğrudan veya dolaylı olarak 100 ülkede faaliyet gösteren Grup, 200'e yakın ülkedeki 50.000'in üzerinde şirketin ticaretini güvence altına almaktadır. Coface şirketlerin ödeme alışkanlıkları hakkındaki bilgi birikimine ve müşteriler ile borçluları en güncel şekilde izleyen 660 analistin ve risk değerlendirme uzmanının deneyimlerine dayalı olarak her üç ayda bir ülke risk değerlendirmeleri yayınlamaktadır.

www.coface.com.tr

Coface SA. is listed on Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA